

Karel Sychra

Po stopách vesmírných turistů

● — pointa

Po stopách vesmírných turistů

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

● ■ **pointa**

Karel Sychra

Po stopách vesmírných turistů – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

PO STOPÁCH VESMÍRNÝCH TURISTŮ

Karel Sychra

Text © Karel Sychra, 2023

Ilustrace © Nikola Tilgnerová, 2023

ISBN tištěné verze 978-80-7691-206-9

ISBN e-knihy 978-80-7691-384-4 (1. zveřejnění, 2023) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7691-385-1 (1. zveřejnění, 2023) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-7691-383-7 (1. zveřejnění, 2023) (ePDF)

OBSAH

Kočka profesora Schrödingera	7
Po stopách vesmírných turistů I.	
Mezičas	15
Pacient a jeho lékař	21
Vincentova šance	27
Po stopách vesmírných turistů II.	
Klementova nezáviděníhodná situace	39
Aréna	49
Po stopách vesmírných turistů III.	
Setkání náhodných astronautů	59
Hra	65
Po stopách vesmírných turistů IV.	
Útěk z Andělského ostrova	79
Probuzení	99
Po stopách vesmírných turistů V.	
Naděje Quarkera Namusakyho	115
Ztracen v čase	127
Po stopách vesmírných turistů VI.	
Pozdvižení v motorestu u Horký tváře	135
Město	145
Golem a Frankenstein na konci světa	151

**KOČKA PROFESORA
SCHRÖDINGERA**

Jmenuji se Filip Raus a tam, odkud jsem přišel, bývalo mé zaměstnání velice dobře placeno. Články vzešlé z mého pera byly považovány za příkladné, čemuž odpovídala i výše jejich ohodnocení, a se vší smělostí mohu říct, odpusťte mi mou neskromnost, že vydavatelé se o mé texty, zejména o rozhovory s předními vědci, doslova prali.

Nechci tím tvrdit, že kde jsem teď, je to jiné, než odkud jsem přišel, ale rozhodně to tu není stejné.

Všechno to začalo, když jsem se na semináři fyziků ve Stockholmu seznámil s profesorem Wernerem Heisenbergem a jeho kolegou Erwinem Schrödingerem. Obhajovali princip neurčitosti, podle něhož je i dokonalé fyzikální vakuum plné kvantových elementárních přeskoků a záblesků. Zpočátku se stran svých výzkumů setkali s velkou nedůvěrou.

Schrödinger začal princip neurčitosti objasňovat pomocí vln pravděpodobnosti. Dostavil se úspěch v podobě potlesku od celé kongresové haly naplněné fyziky z celého světa.

Tehdy jsem se rozhodl navštívit Heisenberga i Schrödingera a udělat s nimi rozhovor na téma jejich přednášky.

Netušil jsem však, jaká se ze mě stane oběť jejich objevů.

Po semináři jako vždy následovalo občerstvení a zábava ve společenském sále. Tam jsem poprvé navázal s oběma vědci kontakt. I když mi Heisenberg oznámil, že odlétá druhý den ráno do Paříže, můj nápad s rozhovorem ho velice potěšil. Domluvil jsem se tedy se Schrödingerem, který se vracel druhý den domů do Alp, na termínu příští týden v jeho horském sídle. Když jsme se loučili, svěřil se mi se svým pokusem, který mě bude velice zajímat. Měl jsem radost, že se mi povedlo seznámit se s tak ojedinělými vědci.

Čas začal ubíhat pomaleji a já se těšil na setkání.

O týden později jsem vyrazil do švýcarských Alp vlakem z Říma. Na nádraží mě očekávalo profesorovo služebnictvo,

jak bylo domluveno. Těšil jsem se stále víc na rozhovor s profesorem Schrödingerem, neboť to byl, jak jsem slyšel od svých kolegů, velký podivín, ale rozhodně ne blázen.

Profesor nás očekával před svým domem, zabalen v huňatém kožichu. Jeho velký horský dům byl skutečně skvostný. Přivítali jsme se a pozval mě dál. V salonku mi nabídl kávu a zeptal se, jaká byla cesta. Přívětivě jsem mu odvětil a stočil řeč k rozhovoru, na který jsem se tolik připravoval.

„Můžeme tedy začít, pane profesore?“

„Ano, Filipe, začněte.“

„Pane profesore, jak jste se dostal k fyzice?“ zeptal jsem se jako u mnohých jiných vědců. Vytáhl jsem blok, tužku a dělal si poznámky.

„Náhoda to rozhodně nebyla, neboť jako malý hoch jsem se zajímal o práce Maxe Plancka a Alberta Einsteina. Když jsem dokončil školu, přihlásil jsem se na matematicko-fyzikální fakultu v Oxfordu, kde jsem se také seznámil se svým nynějším kolegou Wernerem Heisenbergem. Už tenkrát jako mladí jsme se zabývali modely atomu. Dle Ruthefordových pokusů jsme vystavěli nový obraz stavby hmoty a snažili se najít řešení rovnic pravděpodobnosti. A pak Wernera napadla věc, jež nám připadala natolik šílená, ale svou jednoduchostí přímo geniální. Podle všech fyziků je hmota plná atomů složena z ještě elementárnějších prvků a fyzikální vakuum zcela prázdné. Což je omyl.“

Samozřejmě budeme mluvit o imaginárním vakuu, neboť nejsme schopni vytvořit tak extrémní podmínky.

Ale domnívám se, že v budoucnu to možné bude. Podle Wernera i takové vakuum je plné záblesků elementárnějších částic, z částic složených do jader atomů. Protonů, elektronů a neutronů a spousty jiných...“

„Ano, jelikož to byl váš kolega, vaše kvantové teorie postoupily o kus dál.“

„Přesně tak. Do stavby atomu nevidíme a stále si nejsme jisti jeho strukturou, pohybem a chováním. I to jsme se snažili z Wernerem pomocí našich rovnic vyřešit. Stále nám vycházely dva výsledky. Znamená to tedy, že když nahlédneme na radioaktivní rozpad protonu, částice pravděpodobně skončí s dvojným výsledkem. Rozumíte?“

„Zdá se mi to trochu ztřeštěné.“

„Ano, zní to poměrně bláznivě. Ale při takovém modelu zbývající částice skutečně skončí s dvojitou historií!“

„Tak teď vám vůbec nerozumím.“

„Nebojte se, vše vysvětlím. Vzpomínáte si na minulý týden? Slíbil jsem vám pokus, na kterém vše budu demonstrovat. A poté zajisté vše pochopíte.“ Profesor Schrödinger domluvil a se slovy „na chvíli mne omluvte, Filipe“ se vzdálil ze salonu.

Vůbec jsem netušil, co pro mne profesor připravuje. Z jeho vyprávění jsem byl poněkud zmatený, ale ani na vteřinu mi nedošlo, jak blízko je pravdě. Ozval se šramot a profesor se objevil ve dveřích. A nebyl sám. V náručí držel černou kočku.

„Seznamte se s mojí kočkou Lízou, Filipe.“

Přistoupil jsem blíž a kočku pohladil. Tentokrát jsem nerozuměl už vůbec ničemu. Co má kočka společného s fyzikou? Neudržel jsem se a zeptal se: „Pane profesore, co s tím má společného vaše kočka?“

„Moje kočka má s fyzikou hodně společného a nejvíce s naším pokusem. Ale dost řečí. Následujte mne do mé laboratoře.“

Profesor mě zavedl ke dveřím, které vedly do sklepních prostorů. Sestupovali jsme po zakulacených schodech níž a níž.

Jeho teorie rozpadajícího se protonu s dvojitou historií mi stále vrtala hlavou, a tak jsem se zeptal: „Když jste

mluvil o rozpadajícím se protonu, znamená to tedy, že výsledek je pravděpodobně dvojitý..."

„Ano..." přerušil mě profesor. „Pramení to ze skutečnosti, že všichni ostatní fyzikové zatím mlčky užívají klasickou představu reality, podle níž má objekt určitou jednoznačnou historii. Ve většině případů se pravděpodobnost určité partikulární historie vyrovná s pravděpodobností odpovídající málo odlišné historii, v některých případech se však pravděpodobnosti sousedních historií navzájem zesilují. Je to právě jedna z takových zesílených historií, které vnímáme jako historii objektu. No a už jsme tady."

Profesor domluvil a objevili jsme se v místnosti, která byla oddělena velkým oknem a dveřmi od jakési pozorovací buňky. V buňce byl stůl s velkým skleněným teráriem. Zaujala mne puška, která byla připevněna ke stojanu a mířila do terária.

„Přistupme k pokusu. Vše už jsem vám vysvětlil a teď vám předvedu, co s tím vším má společného moje kočka Líza."

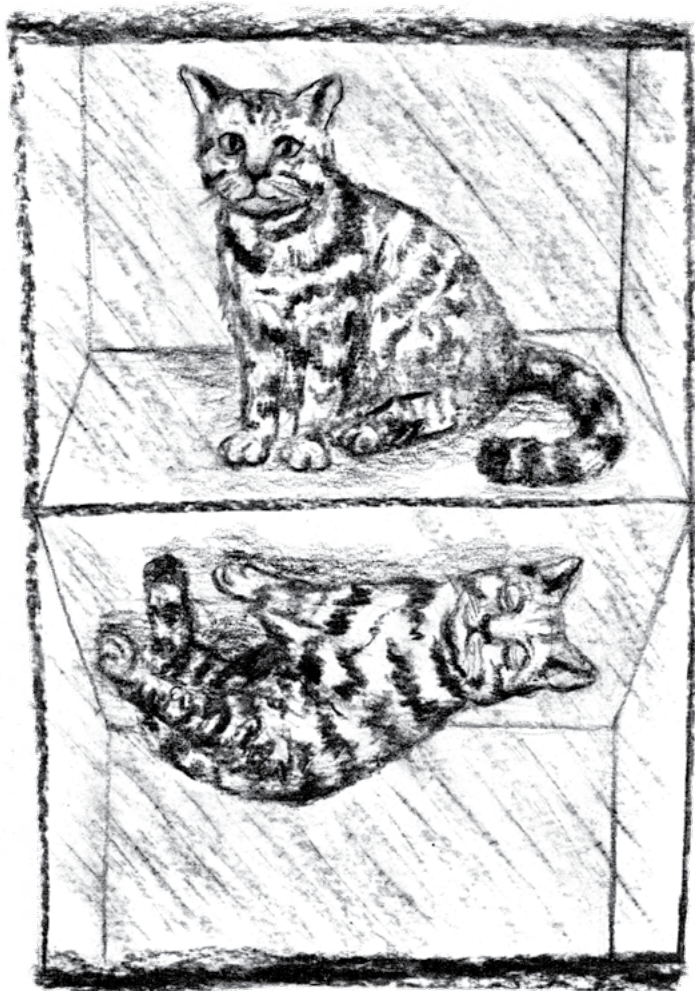
Profesor mě zavedl do buňky a řekl: „Teď vám budu demonstrovat případ dvojí historie. Svou kočku zavřu do toho skleněného terária. Na něj bude namířena nabitá puška, která vystřelí, jakmile se rozpadne radioaktivní jádro. Pravděpodobnost, že tato situace nastane, je padesát procent. A teď, prosím, opusťte tuto místnost, vše budeme pozorovat zvenku."

Odešli jsme z buňky a sledovali jsme kočku v teráriu, jak se oblizuje. Vypadalo to všechno dost šíleně, a tak jsem se znovu zeptal: „Mám tomu všemu rozumět tak, že vaše kočka, i když vyleze živá, bude zároveň existovat historie, kde bude mrtvá?"

„Ano. Podle mých výpočtů mohou obě historie existovat paralelně."

„Promiňte, pane, že ruším, ale právě telefonuje pan Braun a říká, že je to důležité,“ přerušil profesora jeho sluha, jenž nečekaně vstoupil.

„Dobrá, když je to tak důležité, budete mě muset omluvit, Filipe.“

„Nic se neděje. Rád tu počkám s vaší kočkou.“

A profesor se vzdálil i se svým sluhou.

Vše, co mi profesor Schrödinger až doposud vyprávěl, mi stále připadalo jako šprým, ale v tu chvíli jsem si uvědomil, že jsem jeho teorii neměl brát na lehkou váhu.

Jestliže by kočka skončila s dvojí historií, znamenalo by to tedy, že takových historií existuje nekonečně mnoho. Když jsem tak přemýšlel a viděl už dost znuděnou kočku, přišlo mi jí líto. Rozhodl jsem se považovat pokus s kočkou za uzavřený, neboť jsem začal chápat.

Odebral jsem se k buňce kočku vyjmout.

Netušil jsem, jakou chybu dělám.

Vešel jsem do buňky a zhrozil se. Kočka, která byla ještě před pár vteřinami živá, ležela v teráriu zastřelena. Polil mě studený pot. Strach se mi vlil do krve, neboť nebylo výstřelu, který bych zcela jistě nepřeslechl. Přistoupil jsem blíž k teráriu a zjistil, že kočka musela zemřít před okamžikem, neboť se mi zdálo, že se ještě hýbe. Zvedl se mi žaludek a musel jsem velmi rychle opustit buňku.

Mé neblahé tušení se proměnilo v drsnou realitu.

„Člověče, co tady děláte?“

Dovnitř vtrhla postava, která se velmi podobala profesorovi, ale Schrödinger to nebyl.

„Ale, profesore Schrödingere...“

„Nejmenuji se tak. A vůbec jej neznám. Proboha, co jste to učinil s mou kočkou?“

V tu chvíli mě zachvátilo šílenství. Vrazil jsem do onoho muže a dal se na úprk.

Dál, dál jen dopředu, už nebylo návratu zpět. Co jsem tušil, byla pravda. Nevím, jak jsem to dokázal, ale dostal jsem se do jedné z těch paralel, o kterých mluvil profesor Schrödinger.

Ale jak zpět, to nevím...

PO STOPÁCH VESMÍRNÝCH TURISTŮ I.

MEZIČAS

Deset. Raketa hučela a na rampě chrčely jiskry.

Devět. Kabina s kosmonautem se třásla.

Osm. Kosmonaut upřeně hledí před sebe do malého okénka z kabiny na nebe.

Sedm. Z rakety vystřikující palivo se pod rampou vznítily obrovskými plameny.

Šest. Raketa se celá otřásala.

Pět. Kosmonaut se zatlačil do křesla.

Čtyři. Zmáčkl několik tlačítek na palubní desce.

Tři. Raketa za mohutného rachotu vypustila dávku paliva, jež se proměnila v ohnivě divadlo.

Dva. Mohutný stroj se dal do pohybu.

Jedna. Pomalu a líně se raketa zvedala od země. Za ohlušujícího hřmotu nabírala na rychlosti a stoupala výš a výš. Kabina se hrozivě třásla, když prořezávala prostor.

Tentokrát gravitace a přetížení, jež se se zvyšující rychlostí stále zvětšovalo, připoutaly kosmonauta do křesla. Cítil obrovskou tíhu svého těla. Obličej se mu začal deformovat v kyselý škleb. Jeho tvář s cenícími zuby jen dokazovala, že start nebyl jak jízda na horské dráze. Průkopníci a dobrodruzi to nikdy neměli jednoduché. Objevovali za cenu obrovských bolestí a nasazovali svoje životy.

Raketa upustila první palivovou nádrž. Přetížení už nebylo tak obrovské.

Letěla stále výš. Kosmonaut z okna zahlédl Zemi. Odpadla další nádrž. Teď už věděl, že je v bezpečí. Překonal obávanou smrtelnou zónu, kdy dochází k nevratným chybám stroje. Oddychl si. Na palubní desce zmáčkl několik tlačítek a páček. Odpadla další nádrž. Teď už mu zbývala poslední, ta na malé pilotování a návrat na Zemi. Ještě chvíli letěl na autopilota a pak jej vypnul. Raketa zůstala viset ve vesmíru. Kosmonaut se odepnul z křesla a vznesl se, byl ve stavu beztíže. Byl z toho úplně